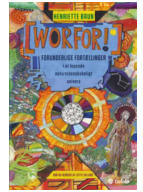

Henriette Brun, med rim og remser af Lotte Salling
 [Worfor!] Forunderlige fortællinger i et legende naturvidenskabeligt univers
 ISBN: 9788771607703

Forlag: Dafolo, 2019

226 sider, 411,25 kr.

Link: <https://www.dafolo-online.dk/bestil-b%C3%B8ger-og-tryksager-direkte-i-vores-onlinebutik/nyheder-0-6-%C3%A5r-worfor!-forunderlige-fort%C3%A6llinger-i-et-legende-naturvidenskabeligt-univers-7883>

Bogens titel er en sammentrækning af ordene "workshop" og "fortælling", og er anført i taleklammer, så bogen kunne lige så godt have fået sin titel fra børns evige spørgsmål: "Hvorfor?", med et spørgsmålstegn i stedet for et udråbstegn for børn spørger om ALT. "Havde du en dinosaur som kæledyr, da du var barn?", "Hvad sker der med maden vi spiser?", "Hvordan ved vi noget som helst om, hvad der skete i Stenalderen, når der ikke var nogen, der filmede det?", og "Findes der robotter i virkeligheden?" er bare ganske få af de spørgsmål, jeg har fået de sidste par år, der gjorde at jeg da lige måtte have fat i Google, Siri og Naturhistorisk Museum.

I bogens 11 fortællinger præsenteres læseren for en legende tilgang til naturvidenskab, hvor børnene med alle sanser lærer om hvordan verden hænger sammen – næsten fra begyndelsen, til det der ikke er endnu.

Fortællingerne har to titler; én til de voksne og én til børnene, og således kan voksentitlen "grundstoffer/svovl" på børnesprog komme til at hedde: "Da Walters lagkage sprang i luften". Børnene kan lære om dinosaurer og evolution, geologi, proteiner og kroppen, biodiversitet, bæredygtighed, metrologi, solsystemer og robotter.

Bogen er skrevet til voksne, og det kan være en fordel at læse et emne igennem, inden man kaster sig ud i et tematisk arbejde med børnene. Aktiviteterne i bogen henvender sig til børnehavebørn og indskolingen, men kan sagtens justeres både op og ned.

Hvert kapitel har illustrationer af andre børn og voksne, der arbejder med samme tema, som for at overbevise os om, at det ikke behøver at være så skræmmende og voldsom en opgave – og det virker.

I indledningen får den voksne et hurtigt overblik over emnet, samt henvisninger til kilder, steder og mennesker, hvis man gerne vil uddybe eller udvide emnet endnu mere. Eller bare være klædt på til de mange spørgsmål børnene uden tvivl vil stille undervejs i projektet, som denne bog ikke lige har taget med.

Derefter er bogen en forunderlig fortælling, som læses sammen med børnene, fuld af rim og remser, som hjælper børnene med at lære nye ord og begreber i forbindelse med temaet.

Desuden er hvert tema inddelt i 5 pitstop, der får alle sanser i brug under temaet:

- Filosofiske spørgsmål og øvelser, der hjælper den voksne til at stille åbne spørgsmål, der skaber refleksioner hos børnene.
- Undersøgelser og forsøg, der lærer børnene naturvidenskabelige arbejdsmetoder gennem en undersøgende og aktiv tilgang, der hjælper barnet med at forstå sammenhænge og bidrage til barnets eksplicitte egen læring.
- Visuelle opgaver og kunst, der kan skabe transfer af viden og færdigheder mellem dagtilbuddet/skolen og hjemmet, samt giver barnet et personligt udtryk for den læring, der er fundet sted.
- Bevægelse og leg, der tager udgangspunkt i "embodied cognition" eller "kropslejret tænkning" på dansk. Desuden lærer det børnene at samarbejde, forhandle regler og aftaler.

- Mad med tema skaber et samlingspunkt og et fællesskab omkring temaet.

Til bogen hører også en elektronisk platform på forlagets hjemmeside, med uddybninger af arbejdet, ideerne og metoderne: www.dafolo.dk/worfor.

God fornøjelse.

Mette van Amerongen, Audiologopæd, Bestyrelsesmedlem i ALF

Justin Markussen-Brown
Sprogvinduet. Guiden til dit barns sprogudvikling
ISBN: 978-78-500-5213-5
Forlag: Akademisk Forlag, Egmont 2019
296 sider, 249 kr.
Link: <https://sprogklar.myshopify.com/products/sprogvinduet-guiden-til-dit-barns-sprogudvikling>

Bogen er skrevet til forældre og forfatteren kalder den selv for: "En populærvideenskabelig bog til alle forældre om hvordan børn udvikler sprog – og hvad forældre kan gøre for at understøtte processen", og selvom der antydes, at Sprogvinduet kan lukke, og barnet dermed er fortabt, hvis det ikke har lært sprog inden, så beskriver forfatteren tydeligt, med masser af eksempler fra både litteraturen og sit eget liv, at dette ikke er tilfældet.

Bogen giver på sine første 100 sider en god begrebsforståelse af tilegnelse og betydningen af sprog, hvorefter forfatteren har dediceret et helt kapitel til hvert af barnets leveår, så det er nemt for læseren at forstå og følge barnets naturlige og individuelle tilegnelse, fra pludrestadiet til bøjning af uregelmæssige verber. Kapitlerne indeholder tydelige overskrifter, så bogen også er nem at bruge som opslagsværk. Der er masser af underbyggende eksempler fra den virkelige verden, illustrationer og faktabokse med tips. Hvert af de fire kapitler afsluttes med en tabel under overskriften: "Indikatorer for, at det går godt med sproget efter de første...", hvilket giver et fantastisk overblik og gør bogens grundige gennemgang let tilgængelig.

Bogens tredje del handler om særlige emner som literacy (skriftsproglige færdigheder), to- og flersprogede børn, samt et kapitel med mindre emner, der tager udgangspunkt i de spørgsmål forfatteren ofte bliver bedt om at svare på eller tage stilling til, når han holder oplæg for forældre.

Sidst men ikke mindst er der en fuld litteraturliste på 236 henvisninger, som ligger til grund for bogens indhold.

Forfatteren har med sin bog formået at koge akademisk forskning og evidensbaseret praksis fra (mindst) 236 kilder ned til en læsevenlig tekst til forældre, på en måde, så de kan tage den direkte ned fra hylden og anvende indholdet i deres hverdag med eget barn med det samme.

På den anden side anvender forfatteren stadig de logopædiske og lingvistiske termer, som kan "vælte nogen af hesten", men fordi forfatteren hele tiden forklarer, eksemplificerer og uddyber, kan den sagtens læses af én, som ikke har forudgående viden om sprogtilenelse.

Af disse to grunde, synes jeg, at forfatteren er for beskeden, når han beskriver bogen som rettet til forældre. Jeg vil varmt anbefale bogen til pædagoger, sprogvejledere, lærere, nye logopæder og andre, der har lyst til at genopfriske sin viden om, hvordan forskning om sprog bliver til sprog i hverdagen.

Mette van Amerongen, Audiologopæd, Bestyrelsesmedlem i ALF